

Justis- og Beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postbokds 8005 Dep
0030 Oslo

Oslo, 7. november 2012

Vår ref.:

Må alltid oppgis.

(Høringsbrev av 07.09.2012, frist 26.10.12, sendes til: nina.mork@jd.dep.no)

Høring – Forslag til endringer i utlendingsforskriften – 15-månedersregel for saksbehandlingen i Utlendingsnemnda (UNE).

Innledning

Juss-Buss er et studentdrevet rettshjelpstiltak som yter gratis rettshjelp i enkeltsaker. Gjennom vår saksbehandling tilegner vi oss erfaring som vi anvender i vårt rettspolitiske arbeid. Gjennom utspill i media, uttalelser i forbindelse med forberedelsen til nye lover og lignende, forsøker Juss-Buss å endre rettstilstanden der vi mener at den ikke er tilfredsstillende for våre klientgrupper.

Utlendingsrett er blant de rettsområdene Juss-Buss jobber. I 2011 mottok vi 1 221 saker på dette feltet. Det er på denne bakgrunn vi nå uttaler oss.

Merknader til forslaget

Juss-Buss er positive til at man ønsker å sette fokus på lang saksbehandlingstid.

Vi vil likevel understreke at med en tilsvarende maksimumsgrense på saksbehandlingstiden i Utlendingsdirektoratet(UDI) på tilsvarende 15 måneder, er saksbehandlingstiden fortsatt lang. Den lange saksbehandlingstiden er særlig en belastning for barn og barnefamilier.

Forslaget legger opp til flere unntak. Juss-Buss er skeptiske til at disse unntakene fra 15-månedersreglene er gjort så omfattende. Juss-Buss forstår at det kan gjøres unntak i tilfeller der utlendingen har fremlagt falske dokumenter, uriktige opplysninger om tidligere opphold i land som er med i Dublinforordningen og i tilfeller der utlendingen har reist ut av riket i søknadsperioden.

Vi er imidlertid skeptiske til at det er gjort unntak i saker der en av foreldrene er utvist. Juss-Buss vil peke på at barna i slike tilfeller blir lidende på grunn av forhold de ikke har skyld i. Juss-Buss mener at man ikke bør frata barn i slike situasjoner muligheten til å få behandlet saken raskt.

Et annet foreslått unntak er knyttet til om utlendingen har oppholdt seg på ukjent sted mer enn 3 dager. Juss-Buss mener dette er et for strengt krav, og at det må være en mer skjønnsmessig vurdering av årsaken til at utlendingen oppholdt på ukjent sted i mer enn 3 dager.

Juss-Buss mener det er riktig at det ikke stilles krav til at identitet er sannsynliggjort eller at identitetspapirer foreligger på søknadstidspunktet for at 15-månedersregelen skal komme til anvendelse i UNE. Hvis det hadde blitt stilt slike krav, ville regelen hatt svært lite å si for den gruppen som er ment å bli omfattet av bestemmelsen.

Vi er kritiske til at selve 15-månedersregelen er en "kan"-bestemmelse. Det er i det hele ganske uklart hvilke momenter som kan vektlegges i denne vurderingen. Vi ser at økonomiske hensyn og tilfeller av drastisk økning i søknader nødvendiggjør et visst skjønsmessig spillerom. Dersom bestemmelsen blir stående som en helt åpen "kan"-bestemmelse, frykter Juss-Buss at innvandringsregulerende hensyn kan bli tillagt avgjørende vekt i de få tilfellene som faktisk omfattes av bestemmelsen. For at 15-månedersregelen skal ha et faktisk innhold er det viktig at det utdypes i regelen hvilke hensyn som eventuelt kan begrunne at oppholdstillatelse ikke gis, i tilfeller hvor søkeren i utgangspunktet omfattes av 15-månedersregelen. Når det i tillegg er gjort så mange spesifikke unntak fra den foreslåtte regelen er det vanskelig å se hva som er igjen av bestemmelsen. Det er derfor nødvendig med klare retningslinjer for hvilke hensyn som kan tas i betraktning ved utøvelsen av "kan"-skjønn.

Juss-Buss er glad for at departementet ønsker å sette fokus på situasjonen for barnefamilier som søker asyl, men stiller seg undrede til hvilken praktisk betydning denne regelen vil få. Slik vi ser det, vil regelen komme svært få, om i det hele tatt noen, til gode.

Dersom dere har spørsmål kan Astrid Iversen nås på telefon 22 84 29 07 mellom kl 10.00 og 15.00 alle hverdager, unntatt onsdager.

Med vennlig hilsen
Utlendingsrettsgruppa hos Juss-Buss

Astrid Iversen

Benedikte C. Nilsen

Siri Solend

Victoria B. Wilkinson

Magnus Osa Lie